

S tem predgovorom pošiljam knjižico v slovenski svet z uljudno prošnjo, naj čast. čitatelji prizanesljivo popravijo pomote, ki so se morda v knjigo vrinile, ter pomislijo, da je bilo pisatelju tudi pri tej knjižici treba ledino orati. *)

V Krškem v 1. dan decembra 1886. l.

Ivan Lapujne.

U v o d.

Pedagogija je znanost, ki govori o vzgoji ali vzreji človeški. Zgodovina pedagogije pa pripoveduje, kako se je človeštvo v preteklih časih vzrejevalo in kako so se odličnejši možje in države pečale z znanostjo o človeški vzgoji.

Zgodovina pedagogije je prav za prav le del obče zgodovine, osobito le del kulturne zgodovine. Zato pa nimajo nikakoršne zgodovine te vrste tisti národi, kateri v obči in kulturni zgodovini nobenega mesta nimajo. Kakor se pri kulturni zgodovini obravnavajo običaji, umetnosti, zakoni, vera národov, tako vidimo, da so ti faktorji vplivali tudi na njih vzgojne razmere. Ker se politična, kulturna in pedagogijska zgodovina mej seboj ujemajo in druga drugo popolnuje, zato kaže, da se držimo tudi v zgodovini pedagogije običajne razdelitve v stari, srednji in novi vek. Zgodovine pedagogije ne kaže preveč razširiti. Če se že pri obči zgodovini manj kulturni národi le malo in na kratko oménjajo, temveč moramo take národe pri tej povestnici čisto opustiti. V starem veku pečali se bodemo torej samo s klasičnima národoma, z grškim in rimskim, ter edino še z judovskim ljudstvom kot predhodnikom krščanstva. V srednjem in novem veku se moramo sevéda baviti le s krščanskimi národi in z njihovo vzgojo.

(Dalje prih.)

Knjiga Slovenska

v XIX. veku.

„Dasi slaba ter iz pervega še bolj toga in nevkretna — jela se je kmalu veselejše gibati in sukati, po raznovertnih cvetlicah in drevesih pridno nabirati, satovje delati ter ga polniti s sladko sterdjo (Večern. 19.).“

Slovenska Bčela. Drugi tečaj 1851; prvi svezek šteje v 8° str. 192; drugi ravno toliko. Živili Slovenci! kliče A. Janežič koj v prvem listu; ker je za „Slov. Matico“ po nasvetu rodoljuba J. Š. v lanskih Novicah nas Slovencev še premalo, naj se ustanovi društvo za izdavanje dobrih slovenskih knjig, ktereга namen naj bo: prosto ljudstvo izobraževati, domače slovstvo povzdigati, pisatelje podpirati ter jih k novim činom spodbujati. Živili Slovenci! Živilo društvo za izdavanje dobrih slovenskih knjig (Slov. Bč. str. 3)! — Kedar je Janežič zarad preskušnje za višo realko nekaj mesecev bival na Dunaju, učila sta v latinskih šolah slovenščino bogoslovca Sumper in Ferčnik ter vredovala Bčelo z Andr. Einšpielerjem. — V povabilu na naročbo konec leta piše: „V sladkej nadi, tudi zanaprej med častitimi rodoljubi blagovolne podpore in pripomoči najti, nastopi slovenska bčela z novim letom svoj tretji tečaj. . . Da leposlovnim in drugim znanstvenim sestavkom več prostora prihranimo, zraven pa tudi željam mnogih rodoljubov vstrežemo, bomo bčelo vsak teden izdajali in vse šolske sestavke iz taiste izločili. . . Ker je vendar šola podlaga vse ljudske sreče in omike, toraj naj imenitnejša reč, ki vso našo skerb zasluži, bomo taiste v posebnem listu: Šol-

*) Ta spis se bode ponatisnil; ponatisnjena knjiga bode stala 70 kr. Kdor se jo misli naročiti, naj izvoli to kmalu storiti, ker bodem založil kaj malo iztisov.